

Ponowne użycie grobu

Grób nie może być użyty do ponownego chowania przed upływem 20 lat.

Po upływie 20 lat ponowne użycie grobu do chowania nie może nastąpić, jeżeli jakakolwiek osoba zgłosi zastrzeżenie przeciw temu i uiści opłatę, przewidzianą za pochowanie zwłok. Zastrzeżenie to ma skutek na dalszych 20 lat i może być odnowione.

Do przedłużenia zakazu ponownego użycia grobu na dalsze 20 lat w przypadku sporu o to uprawnienie między różnymi osobami, pierwszeństwo ma osoba wymieniona w art. 10 ust.1 *Ustawy tzn.:*

- pozostały małżonek(ka),
- krewni zstępni
- krewni wstępni
- krewni boczni do 4 stopnia pokrewieństwa,
- powinowaci w linii prostej do 1 stopnia

W wielu przypadkach zarządcy cmentarzy wyznaniowych nie domagają się opłat po upływie 20 lat. Nie korzystanie jednak z tego prawa, nie oznacza rezygnacji z niego. Zarządcy bowiem nie mają obowiązku szukania odpowiednich osób do uregulowania tej opłaty. Troska o tę sprawę spoczywa na osobach zainteresowanych grobem. Osobie, która mimo upływu terminu 20 lat nie zgłosiła zastrzeżenia i nie wniosła odpowiedniej opłaty, nie przysługuje roszczenie o przywrócenie posiadania miejsca oddanego przez zarząd cmentarza z przeznaczeniem na grób kogoś innego, chociażby nadal stale odwiedzała grób i utrzymywała go w należyтым stanie.

W związku z likwidacją grobu, pojawia się nieraz pytanie, co zrobić ze szczątkami osoby poprzednio tam pochowanej. Przy ponownym użyciu grobu szczątki poprzednio pochowanych zwłok lub resztki trumny należy wydobyć i pochować na tym samym cmentarzu na miejscu wskazanym przez zarząd cmentarza. Na wniosek osoby uprawnionej do pochowania zwłok szczątków można nie wydobywać.

Przepisy ustalające termin dwudziestoletni nie mają zastosowania do pochowania zwłok w grobach murowanych, przeznaczonych do pomieszczenia zwłok więcej niż jednej osoby. W tym przypadku nie ma określonego jakiegokolwiek terminu. Domyślnie, należy uważać je za trwałe. Należy jednak pamiętać, że postawienie pomnika nie zmienia charakteru grobu. Grób z pomnikiem jest nadal grobem ziemnym. Jeśli więc, przy stawianiu pomnika nie uiści się opłaty za dalszych 20 lat, po upływie tego

okresu, za jaki uiszczono opłatę, grób można użyć do ponownego pochowania.

Dozwolone są natomiast umowy, przedłużające termin, przed upływem którego nie wolno użyć grobu do ponownego pochowania. Umowa tak powinna zostać sporządzona na piśmie.

Niezależnie od tych przepisów, jest wzbronione użycie do ponownego pochowania grobów, mających wartość pamiątek historycznych (ze względu na swą dawność lub osoby, które są w nich pochowane lub zdarzenia z którymi mają związek) albo wartość artystyczną.

W istniejących grobach murowanych dopuszcza się chowanie zwłok osób zmarłych w ciągu 20 lat po wydaniu decyzji o zamknięciu cmentarza.